

Asger Jensen: Det har aldrig været nogen let opgave at blive medlem af det sociale udvalg i en kommunalbestyrelse og dermed få pligt til at sætte sig ind i den sociale lovgivning, og den rige produktion af sociale love, som det høje folketing har præsteret i de senere år, har ikke gjort dette arbejde lettere.

Socialreformen af 1933 byggede på det princip, at man ikke alene tilstræbte at samle al social lovgivning i et lovkompleks, men at man også i så vid udstrækning, som det var muligt, søgte at samle administrationen på ét sted, nemlig socialkontoret. Man kunne fra alle sider kun være tilfreds med den rationalisering, som samlingen af de sociale love betød. Derimod blev de dengang nyoprettede sociale kontorer mødt med en vis skepsis fra mange sider.

Det er forståeligt, at den højtærede socialminister i sin fremsættelse rejste spørgsmålet, om det ikke er nødvendigt at samle den sociale lovgivning på ny. Man har ellers kunnet få det indtryk, at den højtærede minister målbevidst arbejdede på at dele de sociale problemer op i så mange love som muligt. Jeg tænker bl. a. på enkepensionsloven. En eller to paragraffer i loven om folkepension kunne have klaret dette problem, men vi fik alligevel en ny lov om dette område.

De sociale kontorer har virket næsten en menneskealder og er blevet et sted, hvor mange mennesker har haft ærinde af en eller anden grund. Det er derfor min opfattelse, at selv om disse kontorer i sin tid blev mødt uden større begejstring, er de nu sådan indarbejdet i befolkningens bevidsthed, at det forekommer lidet rationelt at flytte den sociale administration bort fra dem og oprette nye administrationsgrene. Den tendens, jeg her omtaler, viser, at der heller ikke har været nogen større tillid til den folkevalgte forsamling, idet statstjenestemænd i stigende grad afløser kommunerådenes socialudvalg i administrationen af den sociale lovgivning.

Den højtærede ministers bemærkning om at samle den opdeltede lovgivning, har givet mig anledning til indledningsvis at gøre disse principielle betragtninger gældende. Jeg har altså den opfattelse, at der nok kan være grund til at forsøge at samle den sociale

lovgivning, men jeg er ikke sikker på, at det lader sig ordne på tilfredsstillende måde ved at træffe en beslutning om at optrykke alle sociale love i én bog. Det ville sikkert være det bedste at samarbejde nogle af lovene, og derfor må der nok lidt mere tid til arbejdet, end der vil blive i et folketingsudvalg om dette lovforslag.

Det må også snart være rimeligt med en pause i den sociale lovgivning. Man kan ikke forlange, at administrationen skal fordøje mere i øjeblikket. Det lovforslag, vi har til drøftelse her, må dog siges at være en forenkling, idet en del paragraffer, som udviklingen har gjort overflødige, forsvinder.

Der kan ikke være noget at sige til, at der fremtidig kun bliver én hjælpeart. Den sondring, der hidtil har været mellem særhjelpe, kommunehjelpe og fattighjelpe, er der næppe begrundelse for at opretholde.

Det må vel også erkendes, at tiden er løbet fra bestemmelsen om valgretsfortabende virkning ved modtagelse af offentlig hjælp. Det har for det konservative folkeparti ikke været nogen naturlig sag, at folk, der lod hånt om deres forhold til samfundet, skulle være medbestemmende om samfundsanliggender. Når vi imidlertid i dag går ind i en fordomsfri drøftelse om ophævelse af den valgretsfortabende virkning, er det ikke, fordi vi ikke mener, at der finder misbrug sted af den offentlige forsorg, men fordi vi mener, at tab af valget ikke har den fornødne forebyggende virkning, man kunne ønske.

Jeg vil gerne nævne to områder, hvor man i den sociale administration savner lovhjemmel til at forhindre misbrug. Det ene er de såkaldte forsømmelige forsørgere. Dem møder vi på forskellig måde; det kan være mænd, der drikker ugelønnen eller understøttelsen op, så familien er henvist til hjælp fra det offentlige, eller det kan være mænd, der tager arbejde udenbys eller udenlands og overlader familien til socialkontoret, eller mænd, der simpelt hen forlader familien og lader familien skøtte sig selv. Endelig har man også de sociale separationer, hvor manden og konen bliver enige om at lade sig separere for derved at opnå understøttelse hos det offentlige. Man har hidtil ikke haft tilstrækkelig mulighed